

УДК 339.9

РОЛЬ МІЖНАРОДНИХ ОРГАНІЗАЦІЙ У ГЛОБАЛІЗАЦІЙНИХ ПРОЦЕСАХ

Дзівінська А. О.

Науковий керівник – ст. викладач Пересада О.В.

Харківський національний університет радіоелектроніки, каф. ЕК,
м. Харків, Україна

e-mail: anastasii.dzivinska@nure.ua

The role of international organizations in globalization processes is significant. They contribute to the convergence of countries through common norms, standards, and rules that regulate international relations. This promotes the growth of international trade, investment, and cultural exchange. International organizations also contribute to addressing global problems such as climate change, combating weapons of mass destruction, poverty, and unemployment. They serve as a platform for countries to cooperate in achieving common goals and developing international cooperation.

У сучасних умовах глобалізації, формування міжнародних стратегій економічного розвитку є дуже складним процесом. Це підкреслює актуальність питання створення таких стратегій суб'єктів глобальної економіки (держав, регіональних інтеграційних угруповань, ТНК тощо) на тривалий період для розв'язання важливих глобальних проблем. Роль міжнародних економічних організацій у цьому процесі викликає як науковий, так і практичний інтерес.

Міжнародні організації є об'єднанням держав, установ та фізичних осіб, які спільно виконують певну програму або мету відповідно до встановлених правил і процедур, і їхні дії розповсюджуються за межами національних кордонів. Вони виконують регулюючі функції на світовому рівні поза рамками національних кордонів, і впливають на розвиток та напрямок світової економіки. Майже жодна держава в світі не залишається поза участю в якій-небудь організації, і більшість країн є членами кількох різних міжнародних організацій [1].

Потреба у створенні міжнародних організацій полягає в об'єднанні зусиль держав для розробки загальної стратегії вирішення глобальних проблем і, що надзвичайно важливо, створенні умов для її втілення. Це завдання надзвичайно складне, оскільки ми говоримо про країни з різною політичною, економічною і соціальною спрямованістю, різним рівнем

розвитку та національними, культурними, релігійними та етнічними особливостями.

Спираючись на вищезазначені критерії, робимо висновок, що у глобалізаційному процесі міжнародні організації мають наступні ключові риси:

- наявність установчого документу;
- постійний або регулярний характер діяльності;
- застосування багатосторонніх переговорів і обговорення проблем як основного методу роботи;
- ухвалення рішень за допомогою голосувань або досягнення консенсусу;
- характер прийняття рішень у вигляді рекомендацій.

Уряди, які підписали статут міжнародних організацій, зобов'язані приймати експертні місії з цих організацій, надавати їм інформацію та вести діалог. За бажанням уряду, зміст обговорень може залишатися конфіденційним і не розголошуватися міжнародною організацією, з якою проводяться дискусії. Типовим прикладом є Міжнародний валютний фонд (МВФ), головна функція якого полягає у жорсткому контролі за економічною політикою своїх членів для надання рекомендацій щодо запобігання можливим макроекономічним дисбалансом та ефективному вирішенню наявних проблем.

Організація Об'єднаних Націй (ООН) та Міжнародна організація праці (МОП) є прикладами міжнародних організацій, які ведуть співпрацю з урядами для вирішення глобальних проблем. ООН має ряд спеціалізованих агентств, таких як Всесвітня організація здоров'я (ВОЗ), ЮНІСЕФ, Програма Розвитку ООН (UNDP), які співпрацюють з урядами для покращення умов життя людей по всьому світу. МОП співпрацює з урядами для захисту прав працівників та створення сприятливих умов праці, надсилаючи експертні місії для оцінки ситуації та роблячи рекомендації щодо поліпшення стандартів праці.

Іншими прикладами міжнародних організацій, які здійснюють контроль і співпрацюють з урядами, є Всесвітня організація торгівлі (WTO) та Організація Економічного Співробітництва та Розвитку (OECD). WTO виступає головним регулятором у світовій торгівлі і має систему контролю, яка передбачає регулярні огляди торговельних політик країн-членів. OECD є форумом, де уряди з 38 країн спільно працюють над вирішенням економічних, соціальних та екологічних проблем. Організація

проводить аналіз економічних політик країн-членів та надає рекомендації щодо поліпшення економічного розвитку.

Ще однією важливою міжнародною організацією є Всесвітня банківська група, яка складається з п'яти міжнародних фінансових установ, які надають підтримку країнам у розвитку та зниженні бідності. Група включає в себе Міжнародний банк реконструкції та розвитку (МБРР), який надає кредити та технічну допомогу країнам у розвитку, і Міжнародний фінансовий корпоративний (МФК), який надає фінансову підтримку для проектів у сфері приватного сектору. Ці організації сприяють економічному розвитку та співпрацюють з урядами для досягнення цієї мети [2].

Таким чином, міжнародні організації співпрацюють з урядами для забезпечення стабільності та розвитку у міжнародній торгівлі та економіці. Глобалізація зробила світ єдиним соціально-економічним організмом, що вимагає узгоджених дій урядів, бізнесу та громадськості різних країн. Міжнародні організації спрямовані на досягнення порозуміння через домовленість, пошук взаємовигідних рішень та вирішення глобальних проблем.

Список використаних джерел

1. Innovation and investment fundamentals of the development of enterprises of the G7 countries during the period of globalization challenges. <https://ekmair.ukma.edu.ua/items/e8426dd8-ed0d-4381-88ce-9f486f452fec>.
2. Міжнародні організації та фінансові інститути. <https://igtipc.org/ru/international-organization>.
3. Колобердянко І. І. Вплив глобалізаційних чинників на трансформаційні процеси економіки України. *Галицький економічний вісник*. ТНТУ. 2008. Том 54. № 1. С. 5-11.
4. Плахотнік О., Павленко А. Вплив глобалізації на розвиток світової економіки та економіки України. *Економіка та держава*. 2022. № 5. С. 62-67. URL: http://www.economy.in.ua/pdf/5_2022/11.pdf.